

A Fővárosi Ítéletábra a Szabó Balázs Gábor Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek a Pintér és Szabó Ügyvédi Iroda által képviselt ... Bank Zártkörűen Működő Részvénytársaság I. rendű és II. rendű alperes ellen tisztességtelen szerződési feltételek érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2016. október 18. napján kelt 24.G.45.162/2015/17. számú ítélete ellen a felperes által előterjesztett fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja és megállapítja, hogy tisztességtelen ezért semmis a felek által 2007. február 15-én létrejött önálló zálogjogot alapító szerződés 13. pontjának azon része, amely szerint: „ha a zálogtárgy romlása (akár a zálogtárgy állagromlása, akár egyéb ok miatt a zálogfedezet értékének csökkenése) olyan mértékű, hogy az a biztosított követelésnek a zálogjogból való kielégítését veszélyezteti, és a Zálogkötelezettek a Zálogjogosult felhívása ellenére a Zálogjogosult által megszabott megfelelő határidő alatt a zálogfedezetet a szükséges értékig nem egészítik ki.” A II. rendű alperest ennek tűrésére kötelezi.

Az elsőfokú ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezését akként változtatja meg, hogy a felperes által az I. rendű alperesnek fizetendő perköltséget 15.000 (tizenötezer) forintra leszállítja, egyebekben helybenhagyja.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 24.000 (huszonnégyezer) forint fellebbezési illetékből álló másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes pontosított keresetében az I. és II. rendű alperesek között 2007. február 15. napján létrejött lakásvásárlási kölcsönszerződés VIII.10. pontjának, valamint a közte mint készfizető kezes és a II. rendű alperes mint adós és zálogkötelezett, és az I. rendű alperes között ugyanezen a napon kelt önálló zálogjogot alapító szerződés 6., 9., 10., 13., és 19. pontjai tisztességtelensége folytán a szerződések részleges érvénytelenségének megállapítását kérte a régi Ptk. 209/A. § (2) bekezdése, és a 18/1999. (II. 5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 1. § (1) bekezdés a), b) és j) pontjai alapján. A II. rendű alperessel szembeni keresete a fentiek tűrésére irányult.

Az I. rendű alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását, a felperes perköltségben marasztalását kérte, ugyanakkor a jelzálogszerződés 19. pontjában rögzített választottbírói kikötés tisztességtelenségét és ezáltal érvénytelenségét elismerte. Az egyes támadott szerződési feltételek tekintetében arra hivatkozott, hogy azok érthetően és világosan kerültek megfogalmazásra, egyoldalú előnyt nem biztosítanak az I. rendű alperes számára, míg a jelzálogszerződés 13. pontja a régi Ptk. 261. §-ában foglalt rendelkezéssel egyezik meg.

A II. rendű alperes érdemi védekezést nem terjesztett elő.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy a peres felek között 2007. február 15. napján létrejött kölcsönszerződés részét képező önálló zálogjogot alapító szerződés 19. pontja, amely a felek közötti jogviták esetére a Pénz- és Tőkepiaci Állandó Választottbíróság eljárását határozza meg mint választottbírói szerződés érvénytelen, míg ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította és kötelezte az I. rendű alperes javára 25.400 forint perköltség megfizetésére. A II. rendű alperest tűrésre kötelezte.

Tényként állapította meg, hogy a felperes – helyesen a II. rendű alperes – mint adós és az I. rendű alperesi bank mint hitelező között 2007. február 5. napján ingatlan megvásárlása céljából lakásvásárlási kölcsönszerződés jött létre 195.847,25 svájci franknak megfelelő 152,67 HUF/CHF árfolyamon számított 29.900.000 forint kölcsön folyósítására 300 hónap futamidőre. A kölcsönszerződés VIII.10. pontja szerint „A Bank által nyújtott Kölcsön és járulékai mindenkor összegének megállapítása szempontjából a Bank üzleti könyvei az irányadóak, kivéve, ha azok bizonyíthatóan tévesek.” A kölcsönszerződéssel azonos napon a felek önálló zálogjogot alapító szerződést is kötöttek, amelyben a felperes mint készfizető kezes és zálogkötelezett vett részt. A jelzálogszerződés 6. pontjában a zálogkötelezettek kötelezettséget vállaltak arra, hogy a záloggal terhelt ingatlanra a szerződés aláírását követően haladéktalanul vagyonszótást kötnék és a biztosítás kedvezményezettjeként a bankot jelölik meg. A szerződés e pontja további részében megállapodtak a biztosítási esemény következtében fizetendő biztosítási összeg kifizetésének további feltételeiben. A zálogjogot alapító szerződés 13. pontja – egyebek mellett – az alábbiakat tartalmazza. „A Felek megállapodnak abban, hogy az önálló zálogjogból való kielégítési jog megnyílik, amennyiben a Zálogjogosult vagy Zálogkötelezettek a jelen szerződést felmondják. A felmondás azonnali hatályú, amelynek következtében a Zálogjogosult kielégítési joga a felmondás közlését követő első napon megnyílik. A Zálogjogosult, illetőleg a Zálogkötelezettek felmondással akkor élhetnek, [...] (iii) ha a zálogtárgy romlása (akár a zálogtárgy állagromlása, akár egyéb ok miatt a zálogfedezet értékének csökkenése) olyan mértékű, hogy az a biztosított követelésnek a zálogjogból való kielégítését veszélyezteti, és a Zálogkötelezettek a Zálogjogosult felhívása ellenére a Zálogjogosult által megszabott megfelelő határidő alatt a zálogfedezetet a szükséges értékig nem egészítik ki.”

Az ítélet jogi indokolása szerint az elsőfokú bíróság a felperes keresetét a régi Ptk. 209. § (1)-(4) és (6) bekezdései, 209/A. § (2) bekezdése és a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés a), b) és j) alpontjai alapján vizsgálta. Mivel az I. rendű alperes a jelzálogszerződés 19. pontjának tisztességtelenségét, ezáltal semmisségét nem vitatta, az elismerésre tekintettel állapította meg az érvénytelenségét, figyelembe vette azonban, hogy a Fővárosi Törvényszék 19.G.44.264/2013/12. számú jogerős ítéletében közérdekű kereset folytán a kölcsönszerződés hasonló rendelkezése vonatkozásában a választottbírói kikötést tisztességtelennek minősítette. A zálogszerződés 6. pontja körében arra a következtetésre jutott, hogy a felperesnek is érdeke, hogy a kölcsönszerződés biztosítékául felajánlott ingatlan egy esetleges káresemény bekövetkezése esetén biztosítva legyen a biztosításból befolyó összegből, amiből az ingatlanban bekövetkezett károkat helyre lehet állítani, vagy a fennálló tartozást rendezni lehet. Az I. rendű alperes kedvezményezettkénti feltüntetése nem eredményez indokolatlan és egyoldalú kikötést a felperes hátrányára figyelembe véve azt is, hogy a kölcsön szerződésszerű teljesítését követően a bank kedvezményezetti minőségéről lemond. A zálogszerződés 13. pontja vonatkozásában rámutatott arra, hogy az adott rendelkezés a szerződéskötéskor hatályos régi Ptk. 251. § (1) és 261. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezéseknek felel meg, valamint a régi Ptk. 525. § (1) bekezdés c) pontjában szabályozott felmondási lehetőséget rögzíti. A törvényi rendelkezés célja, hogy a zálogjogosult részére – annak érdekében, hogy a

kielégítési jogát adott esetben gyakorolhassa –, biztosítsa a jogokat arra vonatkozóan, hogy a zálogtárgy épségének, értékének megőrzését ellenőrizhesse és a rendelkezésre álló lehetőségekkel beavatkozhatson. Ezek lehetőségek, de nem kötelezettségek a jogosult számára, ezért nem kérhető számon, hogy határozza meg teljes és kimerítő pontossággal, hogy a jogait mikor és hogyan, milyen terjedelemben gyakorolja, mivel a zálogtárggyal kapcsolatos tények és körülmények bekövetkezése nem számítható ki előre. Mivel a szerződési feltétel szó szerint követi a törvényi rendelkezést, azzal összhangban áll és kellően részletezi a zálogjogosult zálogtárggyal kapcsolatos jogait, a régi Ptk. 209. § (6) bekezdése szerint nem minősülhet tisztességtelennek. A kölcsönszerződés VIII.10. pontja tisztességtelenségét sem találta megállapíthatónak, mert a kikötés a bizonyítási terhet nem fordítja meg a felperes hátrányára. A banknak a kötelezettsége a Hpt.-ben és a 250/2000. (XII. 24.) Korm. rendeletben előírt kimutatások és nyilvántartások vezetése, e rendelkezések alapján folyamatosan évente köteles kivonatot, kimutatást küldeni a fogyasztónak, amellyel szemben a fogyasztó kifogással élhet, valamint egyéb vitarendezési módra is lehetősége van.

Az ítélet keresetet elutasító rendelkezése ellen, a zálogszerződés 6. és 13. pontja, valamint a kölcsönszerződés VIII.10. pontját érintő kereseti kérelmek tekintetében a felperes terjesztett elő fellebbezést, elsődlegesen annak megváltoztatása, másodlagosan hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróságnak újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítása iránt. A fellebbezés indokolásában kizárólag a zálogszerződés 13. pontjához kapcsolódóan fejtette ki érveit, hivatkozott egyrészt arra, hogy az adott feltétel tisztességtelenségének érdemi vizsgálata a régi Ptk. 209. § (6) bekezdése ellenére is lehetséges, mivel a szerződési feltétel és a Ptk. irányadó normaszövege közötti egyezőség hiányzik. A tisztességtelenség megállapítását az eredményezi, hogy a támadott szerződési feltétel nem csak a zálogtárgy állagromlásához mint feltétel bekövetkezéséhez fűzi a zálogtárgy helyreállításának kötelezettségét, hanem több más körülményt is megjelöl. A szerződési feltétel nem kellően pontos és egyértelmű, így a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés a) pontja alapján a bankot jogosítja fel a vitatott szerződéses rendelkezés értelmezésére. A fogyasztó nem láthatja előre és nem állapíthatja meg e rendelkezés alapján, hogy milyen körülmények milyen mértékű változása eredményezhet zálogromlást, és így mely körülmények bekövetkezte esetén lesz köteles a zálogfedezetet az eredeti értékére kiegészíteni. Nem rendezi a szerződés a zálogtárgy állagromlása és az egyéb műszaki kérdések körét, vagy az ingatlanpiaci változások hatását a fogyasztó kötelezettségeire. A kölcsönszerződés VIII.10. pontja körében azzal érvelt, hogy az a bizonyítási terhet megfordítja, így a Korm. rendelet 1. § j) pontja alapján semmis. Az alperes Hpt-ben előírt időszakos tájékoztatási kötelezettsége ellenére a támadott rendelkezés az adós azon jogát korlátozza, hogy kétségbe vonja a hitelező kimutatását, mivel a kikötés szerint azt el kell fogadnia, így a bankot egyoldalúan jogosítja annak megállapítására, hogy a saját teljesítése milyen összegű és ezáltal szerződésszerű volt-e.

Az I. rendű alperes az elsőfokú ítélet fellebbezéssel támadott részének helybenhagyását indítványozta, mivel az elsőfokú bíróság helytálló jogi álláspontot foglalt el az egyes szerződési feltételek tisztességtelensége körében. Az elsőfokú eljárás során kifejtett álláspontjára és érdemi védekezésében előadottakra utalt vissza a kölcsönszerződés VIII.10. pontja és a jelzálogszerződés 6. és 13. pontjai körében, valamint a Fővárosi Ítéltábla 18.Pf.21.334/2016/8. és a Szegedi Ítéltábla Pf.II.20.861/2016/4. számú ítéleteire hivatkozott a jelzálogszerződés 13. pontjával összefüggésben.

A II. rendű alperes a fellebbezésre nem nyilatkozott.

A fellebbezés nem érintette az elsőfokú ítéletnek a felek között 2007. február 15. napján létrejött önálló zálogjogot alapító szerződés 19. pontjának érvénytelenségét kimondó és a 9., 10. pontjai

érvénytelenségének megállapítására irányuló kereset elutasítására vonatkozó rendelkezéseit, így azok a Pp. 228. § (4) bekezdése szerint jogerőre emelkedtek.

A fellebbezés kizárólag az önálló zálogjogot alapító szerződés 6. és 13., valamint a kölcsönszerződés VIII.10. pontját támadó kereseti kérelmeket érintette, ugyanakkor a felperes fellebbezésében nem adott elő indokolást a önálló zálogjogot alapító szerződés 6. pontját illetően, ezért ebben a körben az ítéletábra csak utal az elsőfokú ítélet helyes indokaira.

A fellebbezés részben, az önálló zálogjogot alapító szerződés 13. pontjának a zálogjogosult felmondására vonatkozó iii) alpontjában foglalt rendelkezés tekintetében alapos. Az ítéletábra nem osztotta az elsőfokú bíróságnak azt a jogi álláspontját, hogy a támadott feltételek azonnali hatályú felmondásra vonatkozó részei a szerződéskötéskor hatályos régi Ptk. rendelkezéseivel egyeznek meg, illetve azzal teljes összhangban állva kellően részletezik a zálogjogosult zálogtárggyal kapcsolatos jogait, ezért a régi Ptk. 209. § (6) bekezdése alapján nem minősülhetnek tisztességtelennek.

A régi Ptk. 209. § (1) bekezdése szerinti tisztességtelenség vizsgálata során, az EUB C-415/11. számú, ún. „Aziz” ítéletében kifejtettek szerint először azt kell értékelni, hogy a szerződés tartalma az irányadó jogszabályi rendelkezés alapján mi lett volna, a vitatott kikötés eltér-e ettől, amennyiben az eltérés megállapítható, az olyan tartalmú-e, ami ténylegesen jelentős egyenlőtlenséget és a fogyasztó oldalán olyan jelentős hátrányt idéz-e elő, amit a nemzeti jogszabályok nem orvosolnak. A 93/13 EGK Irányelv 3. cikkének (1) bekezdése szerinti, a fogyasztó kárára előidézett „jelentős egyenlőtlenség” pedig abban az esetben állapítható meg, ha a nemzeti jog diszpozitív szabályához képest kedvezőtlenebb jogi helyzetet eredményező rendelkezést az ésszerűen eljáró fogyasztó egyedi tárgyalás esetén nem fogadott volna-el.

A hivatkozott zálogjogi rendelkezések, a régi Ptk. 261. § (2) bekezdése szerint ha a zálogtárgy állagának romlása a követelés kielégítését veszélyezteti, a jogosult kérheti a zálogtárgy helyreállítását, vagy a veszélyeztetés mértékének megfelelő biztosíték adását. Ha a kötelezett a jogosult felhívásának megfelelő határidőn belül nem tesz eleget, a jogosult kielégítési jogát gyakorolhatja.

A régi Ptk. fenti rendelkezése a zálogtárgy állagromlásának esetét szabályozza. Ezzel szemben a szerződéses kikötés a zálog romlásáról ír, ami magában foglalja az állagromlás mellett az egyéb ok folytán bekövetkező értékcsökkenést is, utóbbit a régi Ptk. hivatkozott rendelkezése nem ismeri. A szerződés ugyanakkor nem határozza meg, hogy milyen egyéb ok folytán bekövetkező értékcsökkenésről lehet szó, az nem egyértelmű, nem világos, nem érthető. A felperes helyesen hivatkozott fellebbezésében arra, hogy a fogyasztó számára nem ismerhető fel, hogy mely feltételek bekövetkezése eredményez további kötelezettséget a részére, a különböző, olykor ellentétes hatásokat hogyan kell értékelni, a zálog romlása körében milyen egyéb feltételek lehetségesek. A pontosabb, átlátható megfogalmazás hiányában az I. rendű alperes van abban a helyzetben, hogy ezen szerződéses rendelkezésre utalással, választása szerint bármit megjelölhessen az értékcsökkenés okaként.

A régi Ptk. rendelkezései szerint, amennyiben a zálogtárgy állagának romlása a követelés kielégítését veszélyezteti, a jogosult kérheti a zálogtárgy helyreállítását vagy a veszélyeztetés mértékének megfelelő biztosíték adását. Ezzel szemben a szerződéses rendelkezés szerint a fogyasztó a fedezet kiegészítésére köteles, a zálogtárgy helyreállításának lehetősége fel sem merül. A fentieket meghaladóan a régi Ptk.-ban mind a helyreállítás, mind a veszélyeztetés mértékének

megfelelő biztosíték adása egyértelmű rendelkezés. Ezzel szemben a zálogfedezet szükséges értékre való kiegészítésére irányuló kötelezettség nem az, mert nem állapítható meg, hogy ez a már zálogjoggal terhelt dolgot érinti, vagy újabb zálogtárgy bevonását, esetlegesen más megoldást foglal magában. További eltérés, hogy a régi Ptk. rendelkezései szerint a kielégítési jog abban az esetben nyílik meg, ha a zálogtárgy helyreállítására, biztosíték adására irányuló kötelezettségének a zálogkötelezett megfelelő határidőn belül nem tesz eleget, míg a szerződés szerint abban az esetben, ha nem egészíti ki a fedezetet a szükséges értékre.

A zálogjogosult a zálogszerződés szabályai szerint a követelés biztosítására szolgáló zálogtárgyból kereshet kielégítést [251. § (1)]. A régi Ptk. 261. §-a arra szolgál, hogy a szerződésben meghatározott zálogtárgy értékének csökkenése, vagyis a zálogfedezet csökkenése esetén is biztosítsa a jogosult részére a kielégítést, mivel a jelzálogjog esetén a zálogtárgy tulajdonosa a zálogjog alapítását követően is jogosult a dolog birtokban tartására és rendeltetésszerű használatára. Az adott rendelkezés a zálogjogosult javára a kielégítési jog megnyíltát megelőzően kívánja biztosítani a fellépési lehetőséget egyrészt a zálogtárgy épségének veszélyeztetése, másrészt pedig a zálogtárgy állagának romlása és ezzel egyidejűleg értékének csökkenése esetén, amennyiben az a követelésének kielégítését veszélyeztető mértékű.

Az adott esetben a zálogfedezet értékének konkrétan meg nem határozott okok miatti csökkenése esetére a zálogfedezetnek a szükséges értékig való kiegészítésére irányuló kötelezettség a diszpozitív szabályokból nem vezethető le, a jogszabályban előírt kötelezettséghez képest olyan többletet fogalmaz meg, amelyet a zálogkötelezett mint ésszerűen eljáró fogyasztó egyedi megtárgyalás esetén nyilvánvalóan nem fogadna el, az a hitelező számára a zálogkötelezettel szemben így indokolatlan és egyoldalú előnyt határoz meg, és sérti a jóhiszeműség és tisztesség követelményét, mivel a nemzeti jogszabályok a hátrányt nem orvosolják. A szerződési feltétel és az irányadó jogi norma egyezősége nem állapítható meg, ezért az adott esetben a régi Ptk. 209. § (6) bekezdése nem alkalmazható és a fentiekben kifejezetten okán nem felel meg az érthetőség és világosság követelményének sem, ezért a régi Ptk. 209. § (1) bekezdése szerint tisztességtelen és így a 209/A. § (2) bekezdése alapján semmis.

A kölcsönszerződés VIII.10. pontja tekintetében az ítéletábra egyetértett az elsőfokú bírósággal, hogy az adott rendelkezés a felperes által megjelölt okból nem tisztességtelen. Az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá, hogy a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) szerződéskötéskor hatályos rendelkezései a 13. § (1) bekezdés a) pontja, valamint 131. §-ának (1)-(2) bekezdései a hitelintézet számviteli és nyilvántartási rendjére vonatkozó kötelező rendelkezéseket írnak elő, valamint a Hpt. 206. § (1) bekezdése szerint köteles folyamatos tájékoztatást nyújtani az adós irányába. A támadott rendelkezés mindössze arról szó, hogy a bank által nyújtott kölcsön és járulékai tekintetében, mindenkor összegének megállapítása szempontjából fogadják el a felek a bank üzleti könyveit irányadónak, amennyiben az bizonyíthatóan nem téves. A szerződési feltétel tehát nem az adós mindenkor kölcsöntartozásának meghatározására rögzíti a banki nyilvántartás adatait irányadónak, valamint az adós nem tesz olyan nyilatkozatot sem az érintett rendelkezésben, amellyel azt támadhatatlannak fogadná el, és nem tesz a szerződés megkötésekor előre, olyan nyilatkozatot, hogy azt a mindenkor tartozásának meghatározására kötelezőnek fogadja el magára nézve. A felperes alaptalanul hivatkozott a fellebbezésében arra, hogy a szerződési feltétel korlátozza az adós jogát a hitelező kimutatásának vitatása tekintetében, mivel kifejezetten tartalmazza azt a kitételt, hogy nem irányadó a nyilvántartása, ha az bizonyítottan téves. Nem teszi tehát előre elfogadottá és támadhatatlanná a banki nyilvántartást, kizárólag a bank által nyújtott kölcsönre és járulékaira vonatkozik, ezért annak nincs olyan joghatása az adósra nézve, ami a jogait és kötelezettségeit indokolatlanul korlátozná, illetve nem fogalmaz meg a bank javára

egyoldalú, a jóhiszeműség és tisztességesség követelményével ellentétes jogosultságot. A rendelkezésből a fogyasztót hátrány nem érheti mivel az nem jogosítja a bankot egyoldalúan arra, hogy az adós tartozását megállapítsa. Ebből következően nem ütközik a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés b) pontjába.

A kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben, az önálló zálogjogot alapító szerződés 13. pontjának megjelölt rendelkezése tekintetében megváltoztatta, megállapította az ítélet rendelkező részében foglalt szövegrész tisztességtelenségét és ezáltal semmisség miatti érvénytelenségét, míg ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta. Az ítéltábla az elsődleges fellebbezési kérelemnek részben helyt adott, így a másodlagos fellebbezési kérelmet, ami az ítélet hatályon kívül helyezésére irányult érdemben nem vizsgálta, azért sem, mert a fellebbezés erre vonatkozó részletes indokolást nem is tartalmazott.

A részben módosult döntésre tekintettel rendelkezett a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú eljárásban felmerült perköltség viseléséről akként, hogy a felperest az I. rendű alperes javára perköltségben marasztaló rendelkezést megváltoztatta, annak összegét leszállította. A perköltség összegének meghatározásánál figyelembe vette, hogy a felperes 36.000 forint illetéket fizetett meg, a kereseti kérelme hat szerződéses rendelkezést érintett, amelyből mindössze kettő volt megalapozott. Az elsőfokú bíróság egy szerződési feltétel elismerésére figyelemmel marasztalta 25.400 forintban, amelyet a másodfokú bíróság a lerótt kereseti illetékből további 6.000 forinttal és az ügyvédi munkadíjból további csaknem 4.000 forinttal csökkentett.

A felperes fellebbezése csak részben vezetett eredményre, ezért a Pp. 239. §-a folytán alkalmazandó Pp. 81. § (1) bekezdése alapján az ítéltábla a megfizetett 48.000 forint fellebbezési illeték fele összegében marasztalta az I. rendű alperest, míg a fele-fele arányú pernyertesség/pervesztés arányára figyelemmel akként rendelkezett, hogy a jogi képvisellel felmerülő költségeiket a felek maguk viselik. A II. rendű alperes sem az első-, sem a másodfokú eljárásban érdemi nyilatkozatot nem tett, így a perben értékelhető költsége nem merült fel.

Budapest, 2017. év szeptember hó 6. napján

dr. Sándor Ottó s. k.
a tanács elnöke

dr. Buglyó Gabriella s. k.
előadó bíró

dr. Kurucz Zsuzsanna s. k.
bíró

A kiadmány hitelül:

bírósági tisztviselő